

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Sandra Mäkinen
0171-625472
sandra.makinen@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Remiss - Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram, (dnr KTM 200 084)

Förslag till beslut

Förslag till kommunstyrelsen

Enköpings kommun lämnar yttrande daterat 19 april 2021 som svar på remissen Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram, (dnr KTM 200 084).

Beskrivning av ärendet

Region Västmanland har sänt ut förslag till Regionalt trafikförsörjningsprogram Västmanlands län, remissversion 2021-02-18, vilket Enköpings kommun tagit del av.

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet beskriver mål och behov för Västmanlands läns kollektivtrafik med riktning mot och bortom 2030. Detta för kollektivtrafik såväl inom länet som kollektivtrafik över länsgräns som till störst del består av vardagsresande.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

De Fyra Mälarstäderna Eskilstuna, Västerås, Enköping och Strängnäs strävar efter ett kraftigt ökat utbyte sinsemellan och med övriga regionala nodorter för boende, arbete, utbildning och kultur.

Enköpings kommuns synpunkter på förslaget utifrån Fyra Mälarstäders perspektiv är: Kommande utveckling gällande universitet och gymnasieutbildningar ställer krav på ett fungerande kollektivtrafiksystem och väl synkroniserade bytestider mellan kommunerna.

Ett gemensamt och aktivt arbete mellan regionerna behövs för att få till en utveckling av kollektivtrafiken över länsgränserna med en gemensam trafikeringsbild.

Utifrån Fyra Mälarstäders perspektiv ingår Strängnäs i den funktionella regionen som Region Västmanlands trafikförsörjningsprogram har att försörja och förhålla sig till

Kollektivtrafikens kapacitet är en viktig del för dess attraktivitet och kvalitet och behöver mätas och hanteras.

Behovet av utvecklad tågtrafik (Eskilstuna-Västerås) – Enköping - Uppsala med kortare restider genom en ny järnväg i Arosstråket bör ingå i Region Västmanlands trafikförsörjningsprogram.

Kollektivtrafik mellan Enköpings kommun och Sala kommun bör åtgärdas.

Länk till remissen: [trafikforsorjningsprogram-vastmanland remissversion 2021 02-18 dnr ktm200084.pdf](https://regionvastmanland.se/trafikforsorjningsprogram-vastmanland-remissversion-2021-02-18-dnr-ktm200084.pdf)
(regionvastmanland.se)

Anna Hallberg
Enhetschef
Enköpings kommun

Sandra Mäkinen
Strategisk Samhällsplanerare
Enköpings kommun

Kopia till:
Region Västmanland

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Sandra Mäkinen
0171-625472
sandra.makinen@enkoping.se

Region Västmanland

Yttrande - Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram, (dnr KTM 200 084)

Enköpings kommun har tagit del av remissversionen av Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram. Kommunen lämnar synpunkter på programmet med utgångspunkt i samarbetet Fyra Mälarstäder, men även kommunspecifika synpunkter.

Utgångspunkter Fyra Mälarstäder

Fyra Mälarstäder är ett regionsamarbete mellan Eskilstuna, Västerås, Enköping och Strängnäs kommuner, vilket initierades politiskt 2011 och intensifierades genom en avsiktsförklaring gällande samverkan 2013. Fyra Mälarstäder växer dessutom mer tillsammans än riksgenomsnittet och år 2050 beräknas det bo fler än 450 000 människor här. Inom Fyra Mälarstäder finns även en hög bostadsproduktion och fram till 2030 är planen att bygga 50 000 nya bostäder i attraktiva lägen.

Avsiktsförklaringen identifierar åtta gemensamma, strategiskt viktiga och långsiktiga utvecklingsområden.

- Vi tar hand om vår gemensamma resurs Mälaren
- Vi satsar på ett hållbart transportsystem och en modern infrastruktur runt Mälaren
- Vi erbjuder attraktiva och trygga boendemiljöer, variationsrik rekreation och ett rikt kulturliv
- Vi går i täten för en hållbar tillväxt med ett starkt näringsliv, underlättar för företagsetableringar och investeringar
- Vi utvecklar en gemensam arbetsmarknad med god kompetensförsörjning och mångfald
- Vi utvecklar en väl fungerande kollektivtrafik som gynnar arbetspendling
- Vi verkar aktivt för att minska och effektivisera energianvändningen
- Vi utvecklar besöksnäringen

I ett livfullt hållbart samhälle finns möjlighet att dela kunskap, tjänster och upplevelser. För att olika sorters utbyte mellan människor ska förverkligas krävs närhet och i samarbetet Fyra Mälarstäder är det en grundförutsättning.

Utifrån detta är kollektivtrafiken ett viktigt område att utveckla gemensamt och en målbild med handlingsplan och en gemensam strukturbild finns. Våra målsättningar för utvecklingsarbetet med kollektivtrafik inom Fyra Mälarstäder är att vi har en samordnad, tillgänglig och konkurrenskraftig kollektivtrafik. Effektiva byten mellan olika transportslag och snabba resor även över länsgränser "tidförtätar" vårt geografiska område.

Den gemensamma målbilden inom Fyra Mälarstäder:

- den kollektiva resan ska ta maximalt 20 min med en turtäthet om 20 minuter mellan de närmaste centralorterna inom Fyra Mälarstäder
- god tillgänglighet till Stockholm, Uppsala och Arlanda med restider ner mot 45 minuter och en turtäthet om 20 minuter

Synpunkter på remissförslaget

Enköpings kommuns synpunkter på förslaget till det Regionala trafikförsörjningsprogrammet för Västmanlands län är utifrån Fyra Mälarstäders perspektiv att det är välarbetat samt enkelt och tydligt att tillgodogöra sig.

Mälardalens högskola kommer att få universitetsstatus, vilket innebär att dess betydelse ökar och kommunikationerna till de kommande universitetsstäderna Västerås och Eskilstuna behöver utvecklas ytterligare. Fyra Mälarstäder arbetar med att starta gemensamma gymnasieutbildningar mellan kommunerna. Detta ställer nya krav på ett välfungerande kollektivtrafiksystem mellan kommunerna. Bytestiderna i främst Västerås och Eskilstuna måste utifrån detta vara väl synkade, för att ge möjlighet till snabba kommunikationer mellan Västerås och Strängnäs samt Enköping och Eskilstuna.

Ett gemensamt och aktivt arbete mellan regionerna behövs för att få till en utveckling av kollektivtrafiken över länsgränserna med en gemensam trafikering. Enköpings kommun tillsammans med de övriga kommunerna i Fyra Mälarstäder ser det som mycket angeläget att höja nivån på de tre regionernas samverkan i Trafikförsörjningsprogram och trafikplanering. I remissversionen nämns också att den länsöverskridande trafiken har ökat kraftigt, vilket ökat beroenden och kräver en gemensam planering. Tydligare beskrivningar av hur samordning med angränsande kollektivtrafikmyndigheter och mellan de olika trafikförsörjningsprogrammen ska ske är därmed nödvändigt. Detta gäller inte i första hand den nuvarande relativt måttliga trafiken, utan för ett utvecklat kollektivtrafiksystem där resenärerna inte längre uppfattar gränserna mellan regionerna i sitt vardagsresande.

Trafikförsörjningsprogrammets mål att kollektivtrafiken ska ha 30% marknadsandel av de motoriserade resorna till 2030 behöver kompletteras med ett utgångsvärde. Det går inte att hitta uppgifter i programmet om vilken marknadsandel

kollektivtrafiken har idag i sina olika delar och därför är det inte möjligt att bedöma hur ambitiös målsättningen är. Om målet redan är nått är det inte ett relevant mål till exempel.

Det saknas restidsmål för sträckan Eskilstuna-Västerås, vilka finns formulerade för andra viktiga relationer i trafikförsörjningsprogrammet. Fyra Mälarstäders målsättning på medelkort sikt (2030) är att restiden ska göra det möjligt att vända insatståg inom 30 minuter, så att en taktfast 30 minuters tidtabell kan läggas.

Strängnäs saknas i figur 7 på sidan 10, samt figurerna 15 och 16. Utifrån Fyra Mälarstäders perspektiv ingår Strängnäs i den funktionella regionen som Region Västmanlands trafikförsörjningsprogram har att försörja och förhålla sig till.

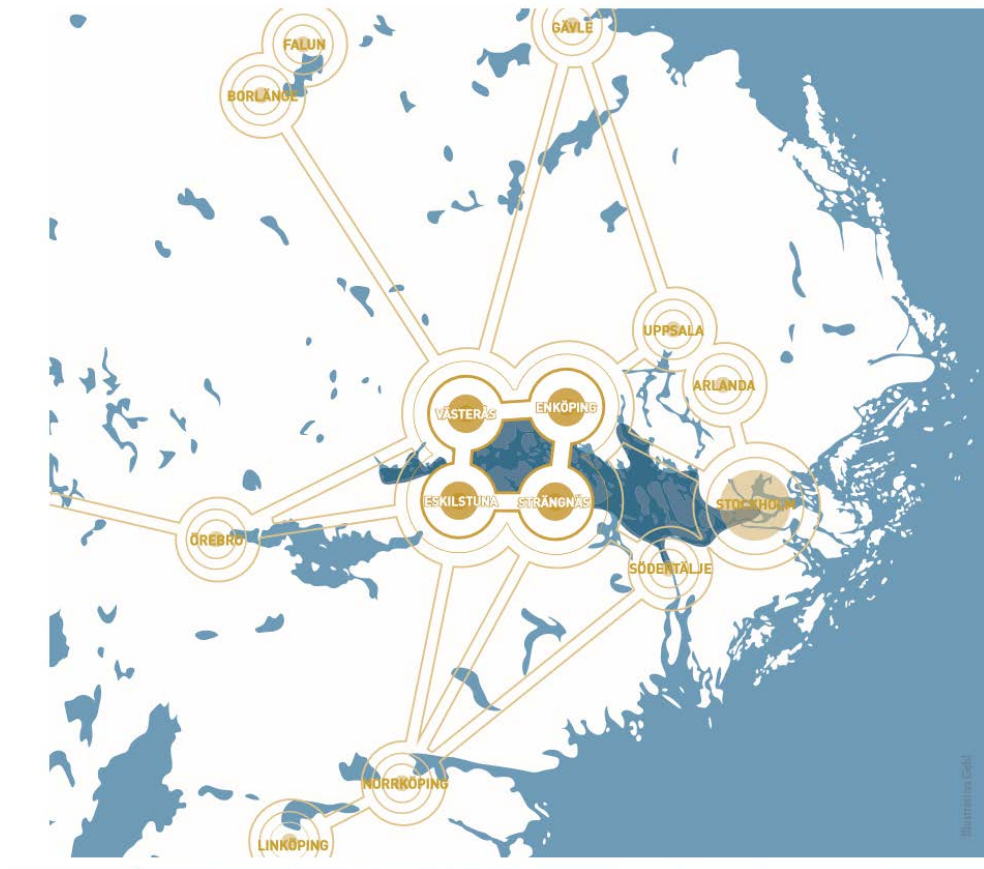
Bristbeskrivningarna för Svealandsbanan och UVEN behöver kompletteras. För båda sträckningarna finns det brister på Eskilstuna C som behöver åtgärdas enligt nyligen slutförd åtgärdsvalsstudie. För Svealandsbanan föreligger stora kapacitetsbrister på sträckan Södertälje-Stockholm C enligt pågående åtgärdsvalsstudie utifrån utpekad brist i nuvarande nationell transportplan.

Ifråga om kvalitet i resan behöver även trängsel ombord mätas och hanteras. Detta är av vikt för att öka kollektivtrafikens attraktivitet. Genom minskad trängsel ges pendlarna möjlighet att arbeta och studera ombord på kollektivtrafiken, vilket bidrar till att minska den upplevda restiden med kollektivtrafiken. För Enköpings kommuns del är det av vikt att framhålla att det råder trängsel i rusningstrafik i kollektivtrafiken framförallt morgontid i reserelationen Västerås-Enköping-Stockholm och eftermiddagstid i reserelationen Stockholm-Enköping-Västerås.

En beskrivning av grundläggande utbudsnivåer likt Region Uppsalas trafikförsörjningsprogram rekommenderas. Dessa beskrivningar stärker programmets tydlighet ifråga om målsättningar radikalt.

Region Uppsalas trafikförsörjningsprogram lyfter behovet av utvecklad tågtrafik (Eskilstuna-Västerås) – Enköping - Uppsala med kortare restider genom en ny järnväg i Arosstråket. Detta menar Fyra Mälarstäder även behöver ingå i region Västmanlands trafikförsörjningsprogram, inte minst sett utifrån kommunikationsbehoven mellan de kommande universitetsstäderna i våra regioner.

Vidare ser Enköpings kommun att pendling mellan Enköpings kommun och Sala kommun har ökat. Mellan 2012 och 2018 ökade pendlingen mellan städerna med 17 procent, och den pendlingen utgör cirka två procent av all pendling till och från Enköping. Däremot saknas det en direkt koppling med kollektivtrafik mellan Enköping och Sala, vilket Enköping anser bör åtgärdas.

Anna Hallberg
Enhetschef
Enköpings kommun

Sandra Mäkinen
Strategisk Samhällsplanerare
Enköpings kommun

Kopia till:
Region Västmanland